

Ordførerne langs Namsenvassdraget krever tiltak for villaksen

Felles uttalelse fra ordførerne i laksekommunene tilknyttet Namsenvassdraget: Namsos, Overhalla, Høylandet, Grong og Namsskogan

Namsenvassdraget er på mange måter livsnerven i Namdalen, takket være at det fremdeles er friske, livskraftige og høstbare villaksstammer i vassdraget. Allerede for flere år siden ble ringvirkningene stipulert til å være mer enn 100 millioner kroner. Namsenvassdraget er et nasjonalt laksevassdrag og Namsenfjorden har status som nasjonal laksefjord. Denne statusen betyr at Namsenlaksen av myndighetene er definert som en av de mest verdifulle laksebestandene og videre at det er nødvendig å gi den beskyttelse mot skadelige påvirkning.

Rømt oppdrettslaks, lakselus og gyro (*Gyrodactylus salaris*) blir av mange regnet som de alvorligste truslene mot villaksen.

Med gyroinfiserte elver både i nord (Vefsna) og sør (Steinkjervassdraget) har faren for å bli infisert vært overhengende. Med rotenonbehandling av Steinkjervassdraget i høst og vedtak om behandling av Vefsna i 2010 synes gyrotrusselen nå å være noe redusert. Det må likevel være et sterkt fokus på tiltak for å hindre spredning av parasitten til Namsenvassdraget i tiden som kommer.

Innblandingen av rømt oppdrettslaks i vassdraget har i flere år vært langt høyere enn det bestanden kan tåle over tid. Derfor er det med stor uro at vi i den siste tiden har registrert at antall rømmingstilfeller har økt. I vår region har det vært rapportert om rømminger ved en rekke anledninger, og de mange meldinger om fangster av rømt oppdrettslaks bekrefter at det er snakk om store antall. Videre har vi registrert at mengden lakselus i oppdrettsanleggene er den høyeste på mange år og at den nå ligger i norgestoppen. Nylig gjennomførte undersøkelser viser at dette gir kritiske høye infeksjoner på villfisk i regionen. Svært alvorlig blir dette når det samtidig rapporteres om mange tilfeller av behandlingssvikt mot lakselus i oppdrettsanleggene, som resultat av resistensutvikling hos lakselusa.

Fiskeri- og kystdepartementet har nå to forskrifter ute til høring med høringsfrist 01.12.09. Vi stiller oss positivt bak forskrift om avgiftsøkning for å styrke havbrukstilsynet. Det er ikke tvil om at en langt tettere oppfølging av rømming av oppdrettslaks er viktig. Videre vil vi også gi vår støtte til forslag om ikke å øke mengden av oppdrettslaks ytterligere i de områdene der problemene er størst. Dette er gode tiltak men likevel langt fra tilstrekkelig.

Oppdrettsnæringen er en viktig næring og har kommet for å bli. For at villaksen også skal ha en framtid vil vi derfor med dette kreve at:

- Oppdrettslaksen steriliseres.
- Oppdrettslaksen vaksineres mot lakselus.

Metodene for disse nødvendige tiltakene er ennå ikke klare og forskningsinnsatsen på disse områdene må intensiveres. I påvente av dette arbeidet må det straks innføres:

- Grensenivå for lakselus i ville bestander som et mål på bærekraftig havbruk.
- Grensenivå for innblanding av oppdrettslaks i ville bestander som et mål på bærekraftig havbruk.

Vi forutsetter at Fiskeridirektoratet og Mattilsynet aktivt benytter det verktøyet de har tilgjengelig for å ta vare på villaksen.

Morten Stene
Namsos

Jostein Hildrum
Overhalla

Lars Otto Okstad
Høylandet

Erik Seem
Grong

Kari Ystgård
Namsskogan